

**PROGRAM RAZVOJA
FAKULTETA ZA SPORT I FIZIČKO
VASPITANJE
UNIVERZITETA CRNE GORE**

**ZA MANDATNI PERIOD 2024.-2027.
doc. dr Jovan Gardašević, kandidat za Dekana**

Nikšić, novembar 2024.

SADRŽAJ

Predgovor	1
1. UVOD	2
2. MISIJA I VIZIJA FAKULTETA	4
3. ANALIZA STANJA NA FAKULTETU	5
4. CILJEVI PROGRAMA RAZVOJA FAKULTETA.....	7
5. STRATEGIJE RAZVOJA FAKULTETA.....	8

Predgovor

Kada je riječ o sportskim naukama u Crnoj Gori, sa pravom se može reći da je Fakultet za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore vodeća nastavna i naučno-istraživačka institucija. Ovaj fakultet je postao samostalna univerzitetska jedinica 2008. godine, a do tada je svoje aktivnosti obavljao u okviru Više pedagoške škole i Filozofskog fakulteta. Može se sa sigurnošću tvrditi da Fakultet za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore ima više nego poluvjekovnu tradiciju u obrazovanju visokokvalitetnog stručnog kadra u oblasti sporta i fizičkog vaspitanja, te izvođenja naučno-istraživačkih i stručnih projekata u saradnji s industrijom sporta. Sa pravom se može konstatovati da on predstavlja jedan od glavnih pokretača razvoja crnogorskog sporta, ne zapostavljajući ni dio koji se bavi preventivnom i očuvanjem zdravlja crnogorskih građana.

Iako relativno mlad kao samostalna jedinica Univerziteta Crne Gore, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje je veoma dobro pozicioniran u odnosu na ostale univerzitetske jedinice kada je naučno-istraživačka djelatnost u oblasti društveno-humanističkih nauka u pitanju. U narednom periodu fakultet mora nastaviti da jača naučno-istraživačku djelatnost, i da se snažno povezuje sa privrednim subjektima iz vladinog ili nevladinog sektora. Kada je riječ o master i doktorskim studijama i naučnom usavršavanju u oblasti sportskih nauka, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje mora ostati najznačajnija adresa u Crnoj Gori. Iz godine u godinu treba podizati odgovarajući nivo kvaliteta i uspješnosti u nastavnom procesu, što će se ostvariti boljom koordinacijom i kompetencijom svih učesnika u procesu nastave i naučno-istraživačkih aktivnosti.

Ovaj Program razvoja Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore za period 2024. - 2027. godine je nastavak dosadašnjih aktivnosti na ovoj univerzitetskoj jedinici ali i nastavak tradicije i iskustva u obrazovanju, prije svega pedagoga fizičke kulture, ali i ostalih multidisciplinarnih profila koje Fakultet danas obrazuje.

U programu razvoja Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore za mandatni period 2024. - 2027. godine, sa ciljevima koje buduće rukovodstvo ima namjeru da ostvari u tom trogodišnjem periodu, bila bi potvrđena višegodišnja misija i vizija postojanja jedne ovakve visokoškolske ustanove koja se odgovorno odnosila i odnosiće se prema bivšim, sadašnjim i budućim studentima, svršenim diplomcima i svim partnerima iz industrije sporta, bilo da su iz javnog ili privatnog sektora.

Fakultet za sport i fizičko vaspitanje će u narednom mandatnom periodu sve svoje aktivnosti usklađivati sa nacionalnim zakonodavstvom u području visokog obrazovanja, Statutom Univerziteta Crne Gore, odnosno svim pravilnicima kada je izvođenje nastave u pitanju, ali i naučno-istraživački rad, posvetiti im značajnu pažnju kako bi jedan takav rad omogućio ovoj univerzitetskoj jedinici progres na svim nivoima, a na zadovoljstvo i osnivača i svih studenata i zaposlenih na ovoj ustanovi.

1. UVOD

Za jedan dobar program razvoja, potrebno je precizno isplanirati odrednice kojima bi se rukovodstvo Fakulteta za sport vodilo u narednom izbornom periodu. To su a) nastavni proces; b) naučno-istraživački rad; c) međunarodna saradnja; d) akademske vrijednosti i principi; e) osiguranje kvaliteta i upravljanje resursima:

a) Nastavni proces:

- poštovanje utvrđenog akademskog kalendara;
- redovnost teorijskih i praktičnih predavanja, vježbi i konsultacija;
- uvođenje inovacija za povećanje kvaliteta nastave;
- korišćenje savremene literature u nastavi;
- veća upotreba savremenih IT tehnologija u nastavi;
- podsticaj izdavačkoj djelatnosti;
- rad na afirmisanju najboljih nastavnika i studenata;
- korišćenje prednosti elektronske literature.

b) Naučno-istraživački rad:

- stalno dopunjavanje dijagnostičkog centra novom dijagnostičkom opremom;
- podsticanje objavljivanja radova u časopisima koji se nalaze u indeksnim bazama SCI/SCIE/SSCI/A&HCI, kao i ESCI i SCOPUS;
- podsticanje magistranada, doktoranada i mladih saradnika da objavljuju radove i u ostalim časopisima;
- stalno učešće na međunarodnim i domaćim konferencijama i seminarima;
- krenuti u razvijanje naučnog časopisa koji će izdavati Fakultet za sport i fizičko vaspitanje
- napraviti dobru saradnju sa prepoznatim stručnjacima iz prakse i obezbijediti njihova gostovanja na Fakultetu.

c) Međunarodna saradnja:

- pojačati mobilnost nastavnog i nenastavnog osoblja, kao i studenata putem postojećih međuinstitucionalnih sporazuma i mreža za mobilnost;
- raditi na kreiranju novih bilateralnih i multilateralnih sporazuma u oblasti mobilnosti nastavnog osoblja i studenata;
- rad na intenziviranju saradnje sa srodnim fakultetima iz regiona (stvaranje kompetentnijih proizvoda za izlazak na tržište).

d) Akademske vrijednosti i principi:

- njegovanje akademskih sloboda;
- njegovanje kritičke i kreativne misli;
- poštovati načela kolegijalnosti;
- rad na cjeloživotnom učenju;
- zakonitost u radu;

- društveno odgovorno poslovanje;
- transparentnost poslovanja;
- kompetentnost u obavljanju poslova;
- efikasnost u ostvarivanju djelatnosti;
- orijentacija na budućnost.

e) Osiguranje kvaliteta i upravljanje resursima:

Osigurati kvalitet na Fakultetu kroz uspostavljanje načela, kriterijuma i metoda osiguranja kvaliteta, što bi trebalo biti u skladu sa savremenim standardima u nauci i visokom obrazovanju, koji se baziraju na standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta visokog obrazovanja u evropskom prostoru. Kvalitet će se osigurati kroz izgradnju mehanizma za unapređenje kvaliteta i postizanje njenog najvišeg nivoa u obrazovnim i naučnim aktivnostima, kao i administrativnim djelatnostima na Fakultetu.

Osiguranje kvaliteta kroz program razvoja Fakulteta u periodu 2024. – 2027. će se zasnivati na:

- uspostavljanju načela, kriterijuma i metoda osiguranja kvaliteta u skladu sa standardima koje propisuje Zakon o visokom obrazovanju i Statut Univerziteta Crne Gore; i
- podizanju kvaliteta obrazovnog procesa kao i kvaliteta naučnih istraživanja što će podići akademski ugled Fakulteta u zemlji i inostranstvu, i kompletnog Univerziteta Crne Gore.

2. MISIJA I VIZIJA FAKULTETA

Misija i vizija Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore su definisane u skladu sa stvarnim preduslovima koji su neophodni da bi visokoškolska ustanova iz oblasti sportskih nauka mogla da opstane na sve zahtjevnijem tržištu.

Misija:

Misija Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore je da bude moderna institucija koja kroz nastavnu, naučnu i stručnu djelatnost sprovodi adekvatno obrazovanje, uz osiguranje mobilnosti nastavnog i nenastavnog osoblja, i studenata, i unapređenje izvrsnosti struke.

Vizija:

Vizija Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore je da ostane jedna od visoko kotiranih jedinica na Univerzitetu Crne Gore, da taj trend nastavi u predstojećem periodu uz podizanje ljestvice kvaliteta na još veći nivo i kao takav da postane atraktivna adresa za mobilnost inostranih istraživača i studenata. Fakultet za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore predstavlja prepoznatljivu obrazovnu instituciju koja će nastaviti da obrazuje kadar za potrebe fizičkog vaspitanja, sporta, rekreacije, novinarskog kadra za elektronske i štampane medije u oblasti sporta i kineziterapije na svim nivoima obrazovanja. Konstantan rad na podizanju kvaliteta svih segmenata akademskog djelovanja trebalo bi da bude imperativ u radu fakulteta, prije svega u smislu podsticanja programa međunarodne razmjene nastavnog i nenastavnog osoblja, studenata, što je bitan preduslov za uključivanje Fakulteta u još veći broj naučnih i istraživačkih projekata.

3. ANALIZA STANJA NA FAKULTETU

Analizom stanja na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje, prepoznate su a) prednosti; b) slabosti; c) mogućnosti; i d) opasnosti.

a) Prednosti:

- dobra informiranost društvene zajednice o postojanju Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje u Nikšiću;
- dobra prepoznatljivost Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje u akademskoj zajednici;
- dobra naučna produktivnost;
- odlična kadrovska popunjenost multidisciplinarnih pozicija;
- dosta mladih i perspektivnih zaposlenih nastavnika;
- dovoljan broj saradnika u nastavi;
- savremeni studijski programi usklađeni su sa institucijama u regionu i EU;
- visok nivo kvaliteta nastavnog procesa i sistema studiranja;
- dobra saradnja s drugim srodnim fakultetima u državi i inostranstvu;
- dobri receptivni potencijali u sistemu međunarodne razmjene;
- solidna mobilnost nastavnog i nenastavnog osoblja, i studenata.

b) Slabosti:

- nedovoljan broj međunarodnih naučno-istraživačkih projekata;
- nedostatak prostora i kvalitetne opreme za naučni i nastavni rad;
- nedovoljna involviranost i uticajnost u sportskim strukturama u Crnoj Gori;
- nedovoljna povezanost rezultata naučnih istraživanja sa strukom;
- veliki procenat finansiranja iz državnog budžeta, a mali iz međunarodnih i nacionalnih projekata;
- nedostatak alata za objektivnije vrednovanje kvaliteta rada;
- slaba mobilnost dolazećih studenata i nastavnog osoblja;
- mali broj bilateralnih međunarodnih ugovora s inostranim visokoškolskim institucijama u sklopu Erasmus+ programa kreditne mobilnosti;
- bez usavršavanja u inostranstvu tokom i neposredno nakon završetka doktorskih studija;
- mali broj međunarodno kompetentnih istraživačkih timova unutar Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje;
- mala ulaganja u dijagnostičku infrastrukturu i ljudske potencijale;
- mali broj međunarodnih projekata i kolaborativnih interdisciplinarnih istraživanja.

c) Mogućnosti:

- afirmacija studijskih programa;
- izgradnja fiskulturne sale u dvorištu Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje;
- bolja iskorišćenost sportske sale u Univerzitetskom sportsko-kulturnom centru;
- formiranje alumni udruženja;
- mogućnost zapošljavanja kadrova u vojsci, policiji i fitnes industriji koja uzima sve veći zamah;

- velika mogućnost promovisanja zdravlja i zdravog načina života kroz potpisani sporazum sa Institutom za javno zdravlje, što je trend u „zapadnom“ svijetu;
- međunarodni projekti;
- saradnja i razmjena u okviru Erasmus+ programa kreditne mobilnosti;
- pokretanje tržišno zanimljivih studijskih modula za dodatno stručno osposobljavanje;
- priključivanje međunarodnim istraživačkim projektima i korištenje fondova EU;
- povezivanje s drugim crnogorskim fakultetima i univerzitetima kroz zajedničke istraživačke i razvojne projekte.

d) Opasnosti:

- neizvjesna budućnost saradnika u nastavi;
- potrebe crnogorskih škola za kadrom (zasićenost tržišta sa profesorima fizičkog vaspitanja);
- ograničena mogućnost zapošljavanja novih kadrova na fakultetu;
- nedovoljna društvena stimulacija za nastavničke studije;
- nedostatak finansijskih sredstava za istraživanja koja dolaze iz državnoga budžeta;
- nedostatak sredstava namijenjenih sistemu unapređenja kvaliteta rada;
- nedostatak sredstava namijenjenih razvoju međunarodne saradnje

4. CILJEVI PROGRAMA RAZVOJA FAKULTETA

Osnovni ciljevi programa razvoja Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje trebaju biti sledeći:

- ići u korak sa visokoškolskim ustanovama u području sportskih nauka na prostoru Zapadnog Balkana;
- podsticati razvoj sportske industrije u Crnoj Gori te razvoj fizičkog vaspitanja, sporta, sportskog novinarstva, rekreacije i kineziterapije, pružajući studentima vrhunsko visoko obrazovanje temeljeno na principima najnovijih svjetskih naučnih dostignuća;
- osnaživanje uloge Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje u razvoju Univerziteta Crne Gore.

Posebni ciljevi programa razvoja Fakulteta trebaju biti sledeći:

- stalno unapređenje nastavnog procesa i kroz modernizaciju studijskih programa i kroz uključivanje najkvalitetnijeg nastavno-naučnog kadra, primjenom savremenih tehnologija u nastavi, uključujući i elektronsko obrazovanje;
- uključivati sve veći broj studenata u različite naučno-istraživačke aktivnosti;
- podsticati prisutnost zaposlenih u nacionalnim i međunarodnim naučno-istraživačkim projektima;
- jačati mobilnost nastavnog i nenastavnog osoblja i studenata, razvijati zajedničke međunarodne studije;
- uspostaviti kvalitetan sistem kontrole i upravljanje kvalitetom, koji će pratiti ostvarivanje svih prethodno navedenih ciljeva.

5. STRATEGIJE RAZVOJA FAKULTETA

Aktivnosti Fakulteta su podijeljene u četiri strateška segmenta, a unutar svakog pojedinačnog strateškog segmenta su definisani dugoročni ciljevi i odgovarajuće strategije razvoja: a) nastavni proces; b) naučno-istraživački proces; c) internacionalizacija; i d) osiguranje kvaliteta i upravljanje resursima. U Programu razvoja Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje u mandatnom periodu 2024-2027. bi to trebalo da izgleda na sledeći način:

a) Nastavni proces:

- promovisanje i podsticanje upisa motivisanih i najkvalitetnijih kandidata na Fakultet za sport i fizičko vaspitanje;
- raditi na osavremenjivanju studijskih planova i programa iz godine u godinu;
- organizovati ljetne škole i seminare;
- razvijati nove specijalizovane module za potrebe zaposlenih u industriji sporta;
- napraviti adekvatan sistem evaluacije kvaliteta nastavnih programa prije i tokom njihovog izvođenja;
- razvijati i unapređivati nastavne laboratorije te informatičku infrastrukturu;
- povećati broj savremenih i adekvatnih udžbenika i nastavnih materijala;
- razvijati i dalje doktorske studije i obrazovati svoj kadar;
- povećati procenat praktične i terenske nastave i raditi na njenom daljem kvalitetu;
- raditi na mobilnosti studenata;
- podsticati objavljivanje nastavnih udžbenika;
- raditi na unapređenje sistema stimulacije i nagrađivanja;
- raditi na stalnom usavršavanju nastavnog i nenastavnog osoblja;
- osigurati potrebne resurse za izvođenje nastave;
- raditi na saradnji rada svih službi na fakultetu;
- davati stalnu podršku studentima u procesu učenja, sprovođenja prakse i mentorskog rada.

b) Naučno-istraživački proces:

- raditi na povećanju procenta učešća osoblja u akademskom zvanju u međunarodnim istraživačkim projektima;
- povećati mobilnost doktorskih studenata tokom njihovih studija na usavršavanju izvan Crne Gore;
- raditi na podsticanju odlaska na postdoktorska usavršavanja na vodećim evropskim i svjetskim visokoškolskim ustanovama;
- podsticati dolaske postdoktoranata iz inostranstva na Univerzitet Crne Gore;
- raditi na jačanju interdisciplinarnih istraživanja i saradnji istraživača iz različitih naučnih oblasti;
- podsticati odlaske na međunarodne naučne konferencije;
- raditi na daljem objavljivanju naučno-istraživačkih radova u časopisima indeksiranim u najprestižnijim indeksnim bazama (SCI/SCIE/SSCI/A&HCI I ESCI, kao i SCOPUS);

- izgraditi finansijski instrument za nagrađivanje i uvođenje u samostalni istraživački rad najboljih naučnih radnika na Fakultetu;
- izgraditi finansijski instrument za nagrađivanje uspješnog uključivanja istraživača sa Fakulteta u evropske istraživačke programe;
- izgraditi finansijski instrument za nagrađivanje najuspješnijih naučnika Fakulteta;

c) Internacionalizacija:

- raditi na povećanju mobilnost studenata kroz međunarodne mreže i programe mobilnosti;
- privlačenje većeg broja stranih studenata kroz eventualno uvođenje nastave na engleskom jeziku;
- raditi na povećanju mobilnost nastavnog osoblja kroz odlaske na studijska usavršavanja na vodeće evropske i svjetske visokoškolske ustanove koje su rangirane na Šangajskoj listi;
- raditi na povećanju dolazećih nastavnika sa vodećih evropskih i svjetskih visokoškolskih ustanova koje su rangirane na Šangajskoj listi;
- pokušati uspostaviti zajedničke studijske programe s vodećim evropskim i svjetskim visokoškolskim ustanovama koje su rangirane na Šangajskoj listi;
- podsticati učešće našeg nastavnog osoblja u međunarodnim naučnim društvima, organizacijama i njihovim tijelima;
- podsticati međunarodnu ocjenu nastavnika Fakulteta, naročito kada se radi o napredovanju u zvanje redovnog profesora.

d) Osiguranje kvaliteta i upravljanje resursima:

- uspostaviti načela, kriterijume i metode osiguranja kvaliteta; i
- podizati kvalitet obrazovnog procesa kao i kvalitet naučnih istraživanja s ciljem očuvanja odgovarajućeg akademskog nivoa i ugleda Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje u zemlji i inostranstvu.

Program pripremio:
dr Jovan Gardašević
docent

